

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри мовної підготовки

Ірина БОГДАНОВА

(підпис)

27 серпня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова»

циклу загальної (обов'язкової) підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
в галузі знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальність – 261 «Пожежна безпека»
за освітньо-професійною програмою
«Аудит пожежної та техногенної безпеки»

Силабус розроблено згідно з робочою програмою навчальної дисципліни.

Рекомендовано кафедрою мовної підготовки на:

2020-2021 навчальний рік   Протокол від «27» серпня 2020 року № 11

Перезатверджено. Завідувач кафедри МП _____ Ірина БОГДАНОВА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік   Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Перезатверджено. Завідувач кафедри МП _____ Ірина БОГДАНОВА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік   Протокол від «__» _____ 20__ року № __

2020 рік

1. Анотація

Основним завданням вивчення іноземної мови є формування в здобувачів вищої освіти загальних та професійно зорієнтованих комунікативних іншомовних компетенцій щодо забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Пріоритетними є принципи комунікативного підходу в викладанні навчальної дисципліни, практична спрямованість навчання, функціональний підхід до відбору та презентацій мовного матеріалу, врахування індивідуально-психологічних особливостей здобувача та його рідної мови.

У такий спосіб формується професійна зорієнтована комунікативна компетентність у здобувачів поетапно, циклічно та системно, що дозволяє з більшою ефективністю викладати іноземну мову в межах нормативного курсу вивчення.

Інформація про викладача

Загальна інформація	Тороповська Лариса Володимирівна, викладач кафедри мовної підготовки соціально-психологічного факультету.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 429. Робочий номер телефону – 707-34-27.
E-mail	ltoropovskaya@gmail.com
Наукові інтереси*	
Професійні здібності*	

2. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться відповідно до затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щоп'ятниці з 15.30 до 16.30 (Тороповська Л.В.) у кабінеті № 429. У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити:

Постреквізити: основи пожежно-рятувальної справи, українська мова (за професійним спрямуванням) тощо.

4. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: підготовка фахівців, здатних опрацювати професійно-орієнтовані іншомовні (друковані та електронні) джерела та здійснювати комунікацію у виробничих умовах під час усного та письмового спілкування.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- навчити майбутніх фахівців за допомогою відповідних методів здійснювати ознайомче та пошукове читання;
- використовувати лексико-граматичний мінімум у певній галузі та іншомовні (друковані та електронні) джерела із застосуванням прийомів і методів письмового (комп'ютерного) спілкування та відповідних методів оформлення ділової документації;
- під час усного та письмового спілкування за допомогою відповідних методів застосовувати компоненти соціолінгвістичної компетенції для досягнення взаємного порозуміння;

уміння:

- здатність вільно користуватися іноземною мовою у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички організації культурного діалогу;

комунікація:

Повинні бути сформовані такі *компетентності:*

–ЗК5 здатність спілкуватися іноземною мовою.

Результати навчання:

ПРН23 здатність вільно користуватися іноземною мовою у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички організації культурного діалогу.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Заочна форма навчання
Рік підготовки	1 й
Семестр	1 й
Обсяг кредитів ЄКТС	3
Загальна кількість годин	90 год.
Лекції	- год.
Практичні	10 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	80 год.
Вид підсумкового контролю	екзамен

5. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в університеті становить 40 хвилин. Дві

академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
1 семестр		
	Тема 1.1. Служба цивільного захисту в Україні та країні, мова якої вивчається.	СР – 8 год.
	Тема 1.2. Причини виникнення вогню. Види пожеж. Мовленнєвий етикет спілкування.	ПЗ – 2 год. СР – 6 год.
	Тема 1.3. Історія розвитку пожежної частини. Сучасні пожежні частини. Лексичний мінімум основ міжкультурної свідомості з визначенням взаємостосунків і взаємовідносин.	СР – 6 год.
	Тема 1.4. Організація пожежно-профілактичної роботи. Граматика для усного викладу інформації.	СР – 6 год.
	Тема 1.5 Обладнання пожежної частини.	СР – 6 год.
	Тема 1.6. Прилади пожежогасіння. Електронні іншомовні джерела.	ПЗ – 2 год. СР – 6 год.
	Тема 1.7. Засоби індивідуального захисту рятувальників. Сайти міжнародних організацій цивільного захисту та організацій країни, мова якої вивчається.	СР – 6 год.
	Тема 1.8. Вогнегасники. Класифікація вогнегасників за типами пожеж. Комп'ютерний переклад іншомовної інформації.	ПЗ – 2 год. СР – 8 год.
	Тема 1.9. Пожежна профілактика та безпека. Мовно-комунікативний рівень проведення презентацій.	ПЗ – 2 год. СР – 8 год.
	Тема 1.10. Стихійні та техногенні катастрофи.	ПЗ – 2 год. СР – 8 год.
	Модульна контрольна робота	ПЗ – 2 год. СР – 12 год.
Всього		90 годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

6. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Освітньо-професійна програма вищої освіти «Аудит пожежної та техногенної безпеки» галузь знань 26 «Цивільна безпека» спеціальність 261 «Пожежна безпека». (Розглянуто та затверджено вченою радою Національного університету цивільного захисту України протокол №10 від 25 червня 2020 р.)
2. Кринська Н.В., Логвиненко І.В., Попова Л.В., Панова Т.М. Англійська мова за професійним спрямуванням для вищих навчальних закладів системи МНС. Навч.посібник. – Харків: УЦЗУ, 2007. (бібліотека НУЦЗУ).
3. Virginia Evans –Jenny Dooley – Matthew Williams. Firefighter. Career Paths. Express Publishing. (лабораторія кафедри мовної підготовки).

Допоміжна

1. Liz and John Soars - Oxford University Press - New Headway Intermediate the THIRD edition, 2003. (лабораторія кафедри мовної підготовки).
2. Богацкий И.С., Дюканова Н.М. Бизнес-курс английского языка. Словарь-справочник. – К., 2003. (лабораторія кафедри мовної підготовки).
3. Верба Л.Г., Верба Г.В. Граматика сучасної англійської мови. Довідник. – К., 2003. (бібліотека НУЦЗУ).

7. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Іноземна мова» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

- перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);
- друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;
- третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної	Загальна максимальна сума балів
-----------------------	-----------	------------------------------------	---------------------------------

		роботи		
І. Поточний контроль				
Модуль № 1	Лекції	0	0	0
	Семінари	–	–	–
	Практичні заняття*	5	4	20
	Модульна контрольна робота*	1	50	50
Разом за модуль				70
Разом за поточний контроль				70
II. Самостійна робота				-
III. Екзамен				30
Разом за всі види навчальної роботи				100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- відвідування занять під час настановчої сесії;
- виконання модульних контрольних робіт на основі самостійного опрацювання теоретичного і практичного курсу дисципліни;
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів):

4 бали – здобувач вільно володіє всім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

3-2 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

1-0 балів – здобувач не знає відповіді на питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому припустився суттєвих помилок.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератур (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

У разі надання здобувачем вищої освіти міжнародного сертифікату з підтвердженням рівня володіння англійської мови B2, такий здобувач (за бажанням) звільняється від вивчення дисципліни (Лист МОН № 1/9-120 від 11.03.15)

Модульна контрольна робота є основною складовою поточного контролю і здійснюється через виконання самостійної письмової роботи і є допуском до екзамену.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з п'яти практичних завдань.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів):

50-45 балів – правильно виконані всі завдання з дотриманням всіх вимог до виконання;

44-34 балів – правильно виконані вісім завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені негрубі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

33-23 балів – виконані шість завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

22-12 балів – виконані чотири завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

11-5 балів – виконане два завдання, але недостатньо обґрунтовані відповіді, припущені орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

4-0 балів – відповідь відсутня.

1. Translate the text into Ukrainian:

Booster Line - A hose that is usually one inch in diameter and rubber jacketed. But in some departments this can be the name given to any pre-connected line for the use of tank water. They are used on small fires using the water carried in an apparatus' booster tank and are usually stored on reels.

Engine - This is an apparatus designed for fire attack. It is the most common vehicle in fire departments. This apparatus carries, hose and usually about 500+ gallons of water. It also has a fire pump. Modern fire pumps can pump over 1500 GPM (Gallons Per Minute). These vehicles can also have the ability to supply foam and usually carries 3-4 personnel. Some departments, especially in Canada, refer to these apparatus as "**Pumpers**". Some departments, even in the US may refer to their engines as "Pump 2" etc. at times. They can be just about any color. You can see apparatus colored: Red, Blue, Black, Lime Yellow, Yellow, or White, just to name the more common colors.

GPM - Gallons Per Minute. Everything we do, with regard to extinguishing fires with water, is about GPM. We talk of the amount of GPMs we will need to extinguish a theoretical fire or while formulating strategy on a working fire. A large apartment or warehouse fire may require thousands of gallons a minute to stop the spread and extinguish. A simple formula we might use is: length X width = (area) X .33. Using this, a 6000 sq ft structure would need a minimum of approximately 2000 GPM, per floor, to extinguish. This is more than the average fire hydrant or fire engine can provide.

Monitor, Multi-versal, Master-stream - A large ground or apparatus mounted nozzle through which large amounts of water can be flowed. This device can often be remotely operated or it can be set up and allowed to run unattended.

"Rig" - An expression used, in some parts of the country, to describe a piece of apparatus. This is the entire vehicle. You may hear about connecting "the supply line to the rig." This describes the engine or pumper in this case. Firefighters develop a personal attachment to their rigs. While some areas used this term often, others will never use it.

2. Open the brackets and put the verb into the correct tense, either the Past Indefinite or the Present Perfect:

1. The clock is slow. — It isn't slow, it (stop).
2. He (leave) for Canada two years ago and I (not see) him since.
3. This is the fifth cup of coffee you (have) today!
4. It is the most beautiful place I (visit).
- 5 I (not see) Nick lately. Anything (happen) to him? ~- Yes, he (get) into an accident three weeks ago. Since that time he (be) in hospital.
6. Why you (switch on) the light? It isn't dark yet.
7. He (do) everything already? — Yes, he (do) his part of work long ago.
8. The last post (come)? — Yes, it (come) half an hour ago.
9. When you (meet) him last?
10. You ever (be) to Japan? — Yes, I (be) there the year when there was an earthquake.

3. Choose the right variant:

1. Higher education in the US___in 1636 when the first colonists___Harvard College.
  - a) has begun, founded
  - b) began, have founded
  - c) began, founded
  - d) was beginning, have founded
2. Noah Webster___ *An American Dictionary of the English Language* in two volumes in 1828, and since then it___the recognized authority for usage in the United States.
  - a) published, became
  - b) has published, has become
  - c) published, was becoming
  - d) published, has become
3. He___at Oxford then. He was not the best student, though he ___ well known among the second year students.
  - a) was studying, became
  - b) was studying, has become

- c) studied, became
 d) has studied, has become
4. One day when he ___ home he ___ a boy who ___ him from the opposite side of the street.
 a) was walking, saw, watched
 b) walked, has seen, was watching
 c) was walking, saw, was watching
 d) has walked, has seen, has watched
5. It was midnight. She ___ in her lonely room. The rain driven by the rain ___ against the window.
 a) sat, beat
 b) was sitting, was beating
 c) has sat, beat
 d) has been sitting, has been beating
6. Frank Sinatra caught the flu because he _____ in the rain too long.
 a) had singing
 b) had been singing
 c) was singing
 d) has been singing
7. He _____ less than an hour when he ran out of petrol.
 a) had been driving
 b) had driving
 c) have been driving
 d) was driving
8. They were very tired in the evening because they _____ on the farm all day.
 a) have been helping
 b) had helped
 c) were helping
 d) had been helping
9. I _____ all day; so I wasn't tired and went to the disco at night.
 a) have not been working
 b) had not been working
 c) had not working
 d) had not worked
10. They _____ all day so their legs were sore in the evening.
 a) will be cycling
 b) are cycling
 c) had been cycling
 d) have been cycling

4. Choose the correct variant:

1. Fire departments usually regard fireboats as special engine companies capable of supplying large volumes of _____.

- a) foam b) water c) fire.
2. Firemen wear gas masks to protect them from _____, and large, sturdy helmets for protection from falling debris.
a) smoke and fumes b) heat and flame c) water and foam
3. After is _____ received, the engine and ladder companies speed to the fire.
a) a report b) a company c) an alarm
4. _____ may fight ship or pier fires directly, or they may assist land companies by supplying large hose lines with water from a harbour or river.
a) Fire pump b) Fireboats c) Fire ladders
5. The officer _____ quickly sizes up the situation and directs the fire fighters into action
a) in command b) in head c) in department
6. There is special _____ for breaking in doors.
a) officer b) equipment c) computer
7. A pumper fully equipped and manned by three to six men is the basis of the fire fighting unit known as an "engine (or pumper) _____."
a) team b) fire-fighter c) company
8. The officer in charge makes out _____ that gives all the important facts about the fire.
a) a report b) a lecture c) a film
9. Crash trucks carry large quantities of dry extinguishing agents.
a) medical b) chemical c) water
10. Fire fighters need special _____ for such tasks as forcing open locked doors or cutting through barred windows.
a) tools b) hammer c) trucks

5. Match Ukrainian and English equivalents:

1	Пожежні інструменти та обладнання	A	to wear protective suit
2	одягати захисний костюм	B	To connect a hose
3	драбина	C	Fire equipment and tools
4	Шолом, каска	D	Crash landing
5	гумові рукавиці	E	Fire fighting apparatus
6	високий тиск	F	ladder
7	приєднати рукав	G	Power saw
8	пожежна техніка	H	Locked door
9	аварійна посадка	I	Rubber gloves
10	пила	J	helmet
		K	Water tank
		L	High pressure
		M	foam

Самостійна робота є основною формою роботи здобувача.

Здобувачу вищої освіти необхідно самостійно засвоїти теоретичний і практичний курс дисципліни. Результати дослідження оформити звітом у формі модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі екзамену.

Кожен білет складається з трьох завдань: з двох теоретичних питань та одного практичного.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 30 балів):

25-30 балів – у повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, правильно виконав практичне завдання;

20-24 бали – достатньо володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні мовленнєві помилки.

15-20 балів – у цілому володіє навчальним матеріалом, але поверхово аналізує матеріал без обґрунтування та аргументації, допускає суттєві мовленнєві помилки.

7-14 балів – недостатньо розкриває зміст теоретичного питання та практичного завдання, допускаючи при цьому суттєві помилки.

1-6 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичного завдання.

Перелік теоретичних питань для проведення підсумкового контролю (екзамен)

1. Служба цивільного захисту в Україні та країні, мова якої вивчається.
2. Причини виникнення вогню.
3. Види пожеж.
4. Мовленнєвий етикет спілкування.
5. Історія розвитку пожежної частини.
6. Сучасні пожежні частини.
7. Лексичний мінімум основ міжкультурної свідомості з визначенням взаємостосунків і взаємовідносин.
8. Організація пожежно-профілактичної роботи.
9. Обладнання пожежної частини.
10. Електронні іншомовні джерела.
11. Граматика для усного викладу інформації.
12. Прилади пожежогасіння.
13. Засоби індивідуального захисту рятувальників.

14. Сайти міжнародних організацій цивільного захисту та організацій країни, мова якої вивчається.
15. Вогнегасники.
16. Класифікація вогнегасників за типами пожеж.
17. Комп'ютерний переклад іншомовної інформації.
18. Пожежна профілактика та безпека.
19. Мовно-комунікативний рівень проведення презентацій.
20. Стихійні та техногенні катастрофи.

Перелік рекомендованих завдань з граматики англійської мови

1. Британський та американський варіанти англійської мови.
2. Мова ділових паперів.
3. Оформлення адреси за міжнародними зразками.
4. Транслітерація.
5. Резюме.
6. Зразки особової документації.
7. Складання автобіографії, особової документації.
8. Правила та методика складання анкет.
9. Правила та методика заповнення анкет.
10. Структура складнопідрядного речення.
11. Формальні ознаки складнопідрядного речення: побудовчі слова – сполучники, сполучні слова, відносні займенники.
12. Мовні особливості ділового листування.
13. Лексико-граматичні засоби релевантного відтворення комунікативних намірів на письмі.
14. Абревіатури фахових термінів у певній професійно-орієнтованій галузі.
15. Рецептивні й продуктивні навички словотворення.
16. Граматичні форми й конструкції, що означають суб'єкт дії, дію, об'єкт дії, характеристику дії.
17. Граматичні форми й конструкції, що означають необхідність, бажаність, можливість дії, умовні дії, логіко-сміслові зв'язки.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
1–34	F	

8. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Обов'язкове відвідування занять під час настановної сесії.
2. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
3. Сумлінне виконання модульної контрольної роботи на основі самостійного опрацювання теоретичного і практичного курсу дисципліни.
4. Вчасне подання модульних контрольних робіт до деканатів факультетів (не пізніше, як за два тижні до початку сесії).
5. З навчальною метою під час заняття і підсумкового контролю мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
6. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

Розробник:
Викладач
кафедри мовної
підготовки

Лариса ТОРОПОВСЬКА